¾Ö¢Ö¯Ö¡Ö : **महाराष्ट्र टाइम्स**
दिनांक : ०५/११/२००५.

यंदाच्या दिवाळीत ध्वनिप्रदूषण गेल्या वर्षापेक्षा कमी

दिवाळीत धडाडधूम फटाके फोडले नाहीत, तर दिवाळीचा खरा आनंद मिळत नसल्याची ब-याचजणांची भावना आहे, त्यामुळे ध्वनिप्रदूषणाच्या नियमांची फारशी भीती कोणी बाळगत नाही. मात्र आश्र्चर्य म्हणजे यंदा दिवाळीत मुंबईसह राज्यात तीन दिवसांच्या काळात ध्वनिप्रदूषणाची पातळी गेल्या वर्षाच्या तुलनेत कमी होती, असे **महाराष्ट्र** प्रदूषण नियंत्रण मंडळाच्या सर्वेक्षणात आढळले आहे.

दक्षिण मुंबईत तर ध्वनिप्रदूषण इतर भागाच्या तुलनेत बरेच कमी होते. ध्वनिप्रदूषणाचा एकत्रित विचार करता गेल्या वर्षापेक्षा यंदाची प्रदूषणाची मर्यादा कमी होती, हे खरे असले तरी, ब-याच भागात ध्वनिप्रदूषणाच्या सुरक्षित मर्यादेपेक्षा हे प्रदूषण जास्तच होते, असेही सर्वेक्षणात म्हटल्याचे मंडळाचे सचिव **दिलीप बोराळकर** यांनी शुक्रवारी पत्रकांराशी बोलताना दिली.

याशिवाय फटाके फोडण्याचा कालावधीही राज्यभर कमी झाला आहे. ब-याच ठिकाणी मुंबईंरकरांनी रात्री १० ते ११ या वेळेत फटाके फोडणे जास्त पसंत केले. एक ते तीन नोव्हेंबर या कालावाधीत राज्यातील ११ शहरांतील १०० ठिकाणी रात्री सात ते मध्यरात्री १२ वाजेपर्यंत ध्वनिप्रदूषणाची पाहणी करण्यात आली. मुंबईत ४५ ठिकाणी सर्वेक्षण करण्यात आले आणि ठाणे, नवी मुंबई, नाशिक, नागपूर, कल्याण, डोंबिवली, अंबरनाथ, उल्हासनगर, कोल्हापूर आणि औरंगाबाद या शहरात सर्वेक्षण करण्यात आले.

लोकांमध्ये जागरूकता वाढली असून पर्यावरण संरक्षणाबाबत त्यांना जाणीव होऊ लागली आहे. हाच मुद्दा दिवाळीच्या काळात ध्वनिप्रदूषण कमी करण्यासाठी महत्वाचा ठरला. असे बोराळकर यांनी सांगितले. दिवाळीच्या आधी प्रदूषण मंडळाने वृतपत्रे आणि टीव्हीच्या माध्यमातुनही जनजागृती मोहीम हाती घेतली होती. तसेच पोलिसांनीही यासाठी मोठे सहकार्य केले. तसेच दिवाळीच्या काळात सल्फर डायऑक्साईड आणि आरएसपीएस (सस्पेन्डेड पार्टिकल) यांचे प्रमाण जास्त असल्याचे सर्वेक्षणात आढळले, असेही बोराळकर यांनी नमुद केले.

मंडळाचे अधिकारी आणि तज्ज्ञ मंडळींनी केलेल्या या पाहणीत ५५ ते ७५ डेसिबल एवढी ध्वनीपातळी आढळली. मात्र निर्धारित मर्यादेनुसार दिवस ५५ डेसिबल ही ध्वनीपातळी आवश्यक आहे, असे यावेळी मंडळाचे विभागीय अधिकारी **डॅा. अजय देशपांडे** यांनी माहिती दिली. या पथकाचे **डॅा. अजय देशपांडे** यांनी नेतृत्व केले होते.